

AVISOS FITOSANITARIS

ABRIL 2013

CULTIUS EXTENSIVUS

Durant el mes d'abril podem detectar problemes importants de malalties i plagues als nostres cereals d'hivern. Com que l'hivern i l'inici de la primavera ha estat bastant humit en moltes zones productores, si es donen episodis de pluges, la majoria de malalties poden augmentar encara més d'intensitat i afectar greument el cultiu. Per aquesta raó i amb la idea d'una detecció a temps, recomanem que es facin visites periòdiques als camps de cereal. Si observeu algun símptoma o anomalia, contacteu amb el Servei de Sanitat Vegetal el més aviat possible per obtenir una recomanació.

Els problemes que us podeu trobar més habitualment en aquesta època són els que es descriuen a continuació.

BLAT

Septoriosi (*Septoria tritici* i *Stagonospora nodorum*)

Si tenim un mes d'abril plujós, amb els antecedents de pluges que hem tingut els mesos anteriors podem tenir atacs importants d'aquestes malalties. Normalment en aquesta època la malaltia puja de les fulles basals cap a les fulles superiors. En parcel·les amb nivells de malaltia superiors al 3-5% de severitat en fulla és recomanable fer un tractament en el cas que s'apliqui reg per aspersió o que ploqui més de 5 l/m².

	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
Septoriosi <i>Septoria tritici</i> <i>Septoria nodorum</i>	Azoxistrobin	X				
	Azoxistrobin + ciproconazol			X		
	Carbendazim + flusilazol	X		X		X
	Carbendazim + flutriafol	X				
	Ciproconazol + trifloxistrobin	X				
	Clortalonil	X				X
	Epoxiconazol	X		X		
	Flutriafol	X		X		
	Mancozeb	X	X	X	X	X
	Mancozeb + metil tiofanat	X	X		X	
	Procloraz	X				
	Procloraz + propiconazol	X		X		
	Procloraz + tebuconazol	X				
	Propiconazol			X		
	Tebuconazol	X		X		
	Tetraconazol		X	X	X	X

Els productes epoxiconazol, flutriafol, procloraz, propiconazol i tebuconazol són també efectius contra cendrosa.

Septoria tritici **Septoriosi del blat**

BLAT I ORDI

Rovell bru (*Puccinia recondita*, *Puccinia hordei*)

En pujar les temperatures poden ser més freqüents els atacs de rovells, sobretot en zones on la malaltia és habitual, com les comarques de Girona o als regs del Pla de Lleida. Recomanem vigilar els sembrats, especialment les varietats més susceptibles; en el cas de superar el 1%-3% de la superfície foliar afectada, s'aconsella fer un tractament.

	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
Rovells <i>Puccinia spp.</i>	Azoxistrobin	X		X		
	Azoxistrobín + ciproconazol	X				
	Carbendazim + flusilazol	X		X		X
	Ciproconazol	Cereals en general				
	Ciproconazol + trifloxistrobín	X				
	Epoxiconazol	X				
	Fenpropimorf	Cereals en general				
	Flutriafol	X		X		
	Mancozeb	Cereals en general				
	Mancozeb + metil tiofanat	Cereals en general				
	Procloraz + propiconazol	X		X		
	Propiconazol	X		X		
	Tebuconazol	X		X		
	Triadimenol	X		X		X

Els ingredients actius fenpropimorf, flutriazol, propiconazol, tebuconazol i triadimenol són també efectius contra cendrosa.

Puccinia recondita **Rovell bru del blat**

Cendrosa (*Blumeria graminis tritici/hordei*)

Aquest mes encara es podria fer un tractament si la fenologia del cereal no és massa avançada i es troben atacs importants. D'acord amb l'experiència acumulada pel Servei de Sanitat Vegetal, en anys normals els tractaments no són rendibles en zones de secans àrids o semiàrids, mentre que en zones de reg o de secà frescal o semi frescal, amb produccions més elevades, i en varietats susceptibles a la malaltia, podem plantejar-nos la necessitat de tractar amb fungicida en funció del nivell d'atac.

És recomanable per a tots els casos mostrejar la parcel·la i realitzar un tractament si se sobrepassa el llindar del 5% de superfície foliar afectada.

	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
Cendrosa <i>Blumeria graminis</i>	Azoxistrobín	X		X		
	Azoxistrobin + ciproconazol	X		X		
	Carbendazim	X		X		
	Carbendazim + flusilazol	X		X		X
	Carbendazim + flutriafol					
	Ciproconazol					
	Ciproconazol + trifloxistrobin	X		X		
	Epoxiconazol	X		X		
	Fenpropimorf	X	X	X		X
	Flutriafol	X		X		
	Mancozeb + metil tiofanat	X				
	Metil tiofanat	X	X	X	X	X
	Procloraz	X	X	X		X
	Procloraz + propiconazol	X		X		
	Procloraz + tebuconazol	X				
	Propiconazol	X		X		
	Sofre	X	X	X	X	X
	Sofre + coure			X		
	Tebuconazol	X		X		
	Tetraconazol	X		X		
	Triadimenol	X		X		X

Varietats susceptibles d'ordi: A01-Pané, Alfa, Arlois, Baraka, Barbarrosa, Blanche, Cierzo, Dobra, Doña Perla, Germania Grafic, Hatif de Grignon, Hispanic, Igri, Magenta, Mogador, Nure, Plaisant, Regalia, Steptoe, Tipper, Union, Viva.

Varietats resistents: Apex, Atem, Cameo, Claret, Cleo, County, Epona, Joline, Klaxon, Kym Màlaga, Motan, Patty, Pewter, Ofelia, Volga, Wellam.

Blumeria graminis tritici/hordei **Cendrosa del blat i de l'ordi**

Helminthosporiosi (*Drechslera teres*, *Bipolaris sorokiniana*, *Drechslera tritici-repentis*)

En ordís, si bé encara es poden detectar atacs relativament importants en aquesta època, a partir d'ara no és habitualment necessari fer tractaments perquè solen pujar les temperatures i es para la malaltia. El llindar s'estableix a partir d'un 10% de severitat en fulla.

En blats, durant els mesos d'abril i maig, si es produeixen episodis importants de pluges, amb humectacions del conreu que durin més de 24 hores, caldrà plantejar-se un tractament. Les zones amb més risc i més incidència en aquests darrers anys han estat els secans frescals de la zona central de Catalunya, a les comarques d'Osona, Berguedà, Bages i les comarques de Girona.

En cas de dubte, consulteu el contestador telefònic de Lleida per valorar la idoneïtat d'un tractament.

	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
Helminthosporiosi <i>Drechslera teres</i> , <i>Bipolaris sorokiniana</i> <i>Drechslera tritici-repentis</i>	Azoxistrobin			X		
	Azoxistrobin + ciproconazol	X		X		
	Carbendazim + flusilazol	X		X		X
	Carbendazim + flutriafol			X		
	Clortalonil			X		
	Difenoconazol			X		
	Flutriafol	X		X		
	Procloraz	X	X	X		X
	Procloraz + tebuconazol	X				
	Tebuconazol	X		X		

Drechslera teres, *Bipolaris sorokiniana* **Helminthosporiosi de l'ordi**

Drechslera tritici-repentis **Helminthosporiosi del blat**

ORDI

Rincosporiosi (*Rhynchosporium secalis*)

Cal estar alerta sobre les possibles infeccions d'aquesta malaltia de l'ordi, sobretot en finques amb

antecedents d'anys anteriors perquè són importants les restes del conreu pel cicle del fong. Enguany, els episodis continuats de pluges que hem tingut fins ara poden accentuar els atacs. Cal estar atents perquè poden haver atacs encara de major intensitat en parcel·les d'ordis alternatius sembrades molt aviat a la tardor, abans del mes de novembre. El llindar s'estableix a partir d'un 3% de severitat en fulla. En cas de dubte, consulteu els contestadors telefònics per valorar la idoneïtat d'un tractament.

Rincosporiosi <i>Rhynchosporium secalis</i>	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
	Azoxistrobin + ciproconazol			X		
	Epoxiconazol			X		
	Fenpropimorf		X	X		
	Mancozeb + metiltiofanat	X				
	Procloraz			X		
	Procloraz + tebuconazol	X		X		
	Propiconazol			X		
	Triadimenol			X		

Rhynchosporium secalis **Rincosporiosi en ordi**

Zabre del cereal (*Zabrus tenebrioides*)

Aquest insecte ha mostrat una activitat mitjana en la present campanya, però encara causa danys en algunes parcel·les. En aquests moments, per l'estadi avançat del conreu d'ordi i blat, les afeccions ja no són crítiques i no està justificat normalment fer cap tractament.

Només en parcel·les on no es va realitzar el tractament, que tinguin un cicle de cereal encara molt endarrerit i si es continuen veient atacs, podria ser útil i econòmic fer tractaments a base de clorpirifòs (única substància activa autoritzada; diversos productes comercials), en els rodals afectats o bé en tota la parcel·la si l'atac és prou important.

Es recomana l'aplicació amb alts volums d'aigua i pressió de treball quan existeixen residus al sòl que poden impedir mullar d'una manera adequada i uniforme.

Danys de zabre en una parcel·la d'ordi

Nefasia (*Cnephasia pumicana*)

Aquest lepidòpter pot ser plaga i produir danys importants de forma puntual en algunes parcel·les d'ordi de les comarques de l'Urgell, la Segarra i alguna comarca veïna. Cal vigilar els sembrats sobretot en zones on en són tradicionals els danys. L'eruga passa l'hivern en l'escorça dels arbres propers i colonitza el conreu a la primavera, envaint la parcel·la des dels marges cap a l'interior. Ataca la planta a la canya, els grans o bé tallant el coll de l'espiga (espigues blanques). El llindar de tractament se situa entre 30 i 40 larves (erugues) per m².

Pugons (*Sitobion avenae*, *Rhopalosiphum padi*)

Per la fenologia del conreu i continua sent necessari vigilar els sembrats per si apareixen focus de pugons. Cal tenir en compte que amb poblacions importants aquests insectes, es poden produir certes pèrdues directes en espigues i, a més, transmetre el virus del nanisme i esgrogueïment (anomenat BYDV), el qual també pot provocar pèrdues indirectes en algunes ocasions. El llindar de tractament se sol situar entre el 10-20% de les plantes amb presència de pugons.

Pugons <i>Sitobium avenae</i> , <i>Rhopalosiphum padi</i>	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
	Alfa cipermetrín	X		X		
	Deltametrín	X		X		
	Esfenvalerat	X		X		
	Lambda cihalotrín	X		X		
	Pirimicarb	X		X		

Mal de peu (diverses espècies patògenes)

La campanya passada es van detectar importants afectacions de mal de peu, sobretot en blats i triticals. L'inòcul es queda al terreny durant uns anys. Aquest tipus d'afectacions és difícil de prevenir amb fungicides ja que la pressió del fong és produeix a les arrels i el coll des de la germinació i s'haurien de fer varies aplicacions. Els tractaments fungicides poden produir un cert efecte però difícilment eliminaran el fong. La millor opció és fer rotacions de cultius amb altres espècies que no siguin cereals o, com a mínim, canviar de cereal per mitigar una mica els efectes.

Mal de peu <i>Fusarium spp.</i> , <i>Bipolaris sorokiniana</i> , <i>Rhizoctonia cerealis</i>	Substàncies actives autoritzades	BLAT	CIVADA	ORDI	SÈGOL	TRITICAL
	Carbendazim	X		X		X
	Mancozeb + metiltiofanat	X				
	Procloraz	X	X	X		

Reacció fisiològica

Durant els mesos de març i abril, en ordis, es poden presentar unes taques petites a les fulles semblants a les d'una afectació per helminthosporiosi. La varietat que ho presenta amb més intensitat sol ser Graphic. Aquest símptoma no està provocat per cap fong, sinó que és una reacció de la varietat a les situacions climàtiques del moment i, per tant, no es pot tractar amb fungicides. Posteriorment a aquest període desapareix completament. Com que és difícil diferenciar si la causa és fong o no, us recomanem que demaneu l'opinió d'un expert.

Taques típiques de reacció fisiològica en ordi